

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2013	CONVOCATORIA: JULIO 2013
VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA II	VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA II

BAREM DE L'EXAMEN:

Comprensió del text: 3 punts; Anàlisi lingüística del text: 3 punts; Expressió i reflexió crítica: 4 punts.

Tria una d'aquestes dues opcions

Opció A

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 Jeia a terra, de cara al riu, sota el pont de ferro. Tot era fosc: el cel i l'aigua. L'aire humit
estenia una boira espessa, lenta, que anava submergint les ombres més fosques dintre una mar lletosa.
Tenia els cabells molls i les cames fredes. Un llum verd del pont feria l'aigua gairebé sota els seus
peus. Es tragué un mocador de la butxaca, es descordà la brusa i se'l posà entre el pit i la camisa
5 xopa. Sentí una mica de benestar i clogué els ulls. [...]

 Quan obrí els ulls veié que, enllà del riu, al fons del cel, un halo rogenic tenyia la boira. Li
semblà que tornava a sentir crepitjar la fusta encesa, que el fum tornava a ofegar-la, com aquella nit.
Aleshores feia prop d'un mes que dormia sola en una barraca a l'acabament d'un terreny vague, vora
la carretera de la base. S'havia quedat sense feina i sense casa i la rentadora del restaurant on
10 treballava li havia deixat la clau. Era una nit de finals de setembre, amb boira també, però amb una
boira fluida, pudent, que venia dels aiguamolls, atapeïda de mosquits irritats. No havia sentit entrar
els dos homes. Devien haver obert la porta amb el filferro i quan es despertà veié les dues ombres al
costat del llit. Tots dos li havien passat per sobre: primer l'un, després l'altre. L'un, el coneixia una
mica. L'altre, no l'havia vist mai. Tots dos feien la mateixa olor forta de vi i d'oli de màquina.
15 Discussiren a les fosques qui seria el primer. Havien deixat la porta oberta i l'aire feia entrar la boira i
apropava el martelleig enervant de la base. Després se n'anaren. Els havia sentits rodar una estona per
fora i li semblà que reien. Quan ja començava a abaltir-se, una glopada de fum la féu tossir. De
moment pensà que era la boira. Del racó on tenia el bagul venia una resplendor vermella, indecisa,
però no s'adonà que la barraca cremava fins que gairebé ja no podia respirar. Hagué de saltar per la
20 finestra i no pogué salvar res.

 L'endemà, al Comissariat, li havien fet moltes preguntes. El comissari era un home jove, una
mica brusc, i volia saber per què dormia a la barraca i com hi havia entrat. A l'últim hagué de parlar
dels dos homes. Un inspector l'acompanyà a la base per veure si els podia reconèixer. En veié un al
peu d'una grua, però no digué res. Pel camí l'inspector anava dient: «Quina pinta, quina pinta més
25 galdosa!» — Un matí, al cap d'un mes o dos, tingué el primer vòmit de bilis.

(Mercè Rodoreda, *Tots els contes*, Barcelona: Edicions 62 i la Caixa, 1986, p. 116-117)

jeia: del verb *jeure* o *jaure*; 'estava estirada, gitada'.
abaltir-se: 'començar a adormir-se', 'endormiscar-se'.
galdós, -osa: 'lleig, mal fet, brut, no reeixit, dolent, etc.'

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts]
- d) Identifica les veus del discurs presents al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]
 1. ferro (línia 1): oberta o tancada?
 2. les ombres (l. 2): sorda o sonora?
 3. comes fredes (l. 3): sorda o sonora?
 4. boira (l. 6): oberta o tancada?
- b) Llig els quatre fragments del text anterior que es reproduïxen a continuació i fixa't en les estructures sintàctiques que hi ha subratllades. Digues quin tipus d'oració composta són i la funció sintàctica que fan. [1 punt]
 1. L'aire humit estenia una boira espessa, lenta, que anava submergint les ombres més fosques dintre una mar lletosa (línia 2)
 2. S'havia quedat sense feina i sense casa i la rentadora del restaurant on treballava li havia deixat la clau (línies 9-10)
 3. Discutiren a les fosques qui seria el primer (l. 15)
 4. Un inspector l'acompanyà a la base per veure si els podia reconèixer (l. 23)
- c) Digues el significat que prenen aquestes paraules al text o dóna'n un sinònim. [1 punt]
 1. gairebé (línia 3)
 2. clogué (l. 5)
 3. crepitar (l. 7)
 4. apropava (l. 16)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) La producció literària de Mercè Rodoreda incideix sobre la psicologia dels personatges. Estàs d'acord amb aquesta asseveració? Explica per què. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Escribeu un text de característiques semblants al de Mercè Rodoreda que hem llegit aquí, sobretot quant al registre, a la tipologia, a les veus del discurs i als recursos expressius. Pots fonamentar-te en fets reals o imaginaris, en alguna novel·la o en algun conte que hages llegit, en alguna pel·lícula que hages vist. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 Si les llengües no moren de mort natural [...], hi ha maneres de matar-les o d'induir-les al suïcidi. L'extermini de poblacions senceres no és el cas més freqüent però s'ha donat i es dóna: quan van trobar Ishi, «l'últim de la seva tribu», els buscadors d'or havien anat matant sistemàticament tots els yana que havien trobat. Els yana havien viscut durant tres o quatre mil anys al nord de Califòrnia
5 –territori en què havien estat els primers ocupants—. Ara del yana –o yahi, la varietat parlada per Ishi– només en queda un corpus escrit. [...]

Els casos d'extermini d'una població no són equiparables al fenomen conegut habitualment com a «mort» d'una llengua: la substitució de la llengua pròpia per una altra. En aquest cas, l'extermini no és de persones sinó del fonament de la identitat personal, social i espiritual d'aquestes:
10 la seva llengua. Cal tenir present que, quan parlem de «mort» d'una llengua en el sentit habitual, és a dir, per substitució, estem parlant d'una de les formes d'extermini més cruels i violentes. Quan un parlant renuncia a la pròpia llengua no està renunciant tan sols a un vehicle de comunicació, ni tampoc únicament a un senyal d'identitat; està renunciant al sistema que li ha fornit una visió del món per mitjà del qual ha estructurat aquesta mateixa visió. Renunciar a la pròpia llengua implica
15 renunciar a un dels fonaments més importants de la nostra adequació al món on ens ha tocat de viure, trencar els lligams amb la nostra cultura i iniciar un procés de readaptació que massa sovint –i això és oblidat per tots aquells que només veuen el «cost» del manteniment de les llengües minoritzades– porta a la marginació. [...]

Ens podem preguntar com és que una comunitat decideix deixar de parlar la seva llengua, o,
20 potser, quins són els mecanismes per a aconseguir que ho faci. ¿Per què, ens podem continuar preguntant, si la substitució es produeix de manera tan ràpida i tan efectiva, és tan difícil d'aconseguir el manteniment d'una llengua? No cal dir que en aquesta decisió col·lectiva, el paper de l'individu és fonamental..., fins a cert punt. L'individu, com a membre d'una comunitat, pot acatar la decisió col·lectiva d'abandonar la llengua que li és pròpia, com també pot resistir fins al final com a
25 darrer parlant. Allò que cal tenir present, però, és que el «depèn de vostè» o, en altres paraules, el suport individual a la llengua com a única acció destinada a preservar-la, no funciona, justament, perquè la llengua és un fenomen social i per a la seva existència li és indispensable l'ús.

(Carme Junyent, *Vida i mort de les llengües*, Barcelona: Empúries, 1997⁴, p. 12–13)

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica el registre lingüístic i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text. [0'5 punts]
- d) Al text hi ha diversos recursos tipogràfics. Fixa't en les cometes i els guions i explica què expressen en cada cas. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]
 1. m~~o~~ren (línia 1): oberta o tancada?
 2. maneres de (l. 1): sorda o sonora?
 3. n~~o~~rd (l. 4): oberta o tancada?
 4. l~~i~~ ha fornit (l. 13): s'elideix o no s'elideix?
- b) Torna a escriure les frases següents substituint els elements subratllats a cadascuna pel pronom feble adequat: [1 punt]
 1. hi ha maneres de matar-les (línia 1)
 2. els buscadors d'or havien anat matant sistemàticament tots els yana que havien trobat (línies 3-4)
 3. Els yana havien viscut durant tres o quatre mil anys al nord de Califòrnia (l. 4)
 4. Renunciar a la pròpia llengua implica renunciar a un dels fonaments més importants de la nostra adequació al món (línies 14-15)
- c) Digues el significat que prenen aquestes paraules al text o dóna'n un sinònim. [1 punt]
 1. induir (línia 1)
 2. equiparables (l. 7)
 3. fonament (l. 9)
 4. ha fornit (l. 13)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) La poesia de Miquel Martí i Pol ha aconseguit un gran ressò social. Explica-ho i raona-ho. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Escriu un text de característiques semblants al de Carme Junyent, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius. Cal que hi aprofites tot el que has estudiat sobre la qüestió. Ha de dur com a títol: "Mesures per a evitar la desaparició d'una llengua". (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]